

ОСПОРАВАЊЕ ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА ПОЗИВАЊЕМ НА ПРАВНОСНАЖНЕ ПРЕСУДЕ ИСТОГ СУДА

Странка не губи право да у жалби оспорава утврђено чињенично стање позивањем на правноснажне пресуде истог суда на које се већ позвала пре закључења главне расправе.

Из образложења:

"Нижестепени судови су стали на становиште да су захтеви тужиоца неосновани. Тако је одлучено јер ти судови налазе да тужилац није доказао основ одговорности и кривицу туженог за штету коју трпи. Тужилац је у прилог изнете тврдње о одговорности туженог доставио само пријаву повреде на раду од 30.11.2007. године и предложио увид у пријаву повреде на раду од 11.5.2010. године. Није предложио извођење доказа увидом у списе П1 6675/10 и П1 6679/10 Основног суда у Крагујевцу, Судска јединица Баточина. То је учинио тек уз жалбу доставивши пресуде донете у тим предметима. Из тих разлога другостепени суд сматра да приложене пријаве повреде на раду од 30.11.2007. године и позив на пријаву повреде на раду од 11.5.2010. године нису доказ на основу којих се поуздано може утврдити искључива одговорност туженог за претрпљене повреде тужиоца. Осим тога, другостепени суд налази да је вештачењем утврђен чист приход тужиоца по сваком ископаном бунару, септичкој јами и очишћеним бунарима, али је тужилац те радове изводио уз додатно ангажовање помоћног радника, што указује да он и даље може обављати исте послове. Вештачењем није утврђено који износ изгубљене добити и ренте припада тужиоца, већ је обрачун те штете извршио сам тужилац. Због тога тај суд сматра да изведени докази у првостепеном поступку не потврђују основаност тужиоцеве тврдње да је штета коју он трпи настала кривицом туженог, односно да је исти стварно претрпео штету у траженом износу.

Врховни касациони суд не прихвата изнето становиште нижестепених судова из разлога што сматра да је исто засновано на формалистичком приступу у пресуђењу које је довело до арбитрерног одлучивања о одбијању тужбеног захтева. Тужилац је према наводима из првостепене пресуде одустао од саслушања сведока Р.М. јер се у прилог тврдње о постојању искључиве кривице туженог за штету коју је он претрпео позвао на правноснажне пресуде Основног суда у Крагујевцу, Судска јединица Баточина П1 6675/10 од 22.2.2012. године и П1 6679/10 од 22.2.2012. године у којима је утврђено да нема његовог доприноса у претрпљеној штети. Дакле, тужилац се позвао на пресуде истог суда који је одучивао и у овом спору. Такво навођење правно релевантног доказа је обавезивало сам суд да провери тачност тужиоцеве тврдње о постојању искључиве одговорности тужене за накнаду причињене му штете. Није постојала обавеза тужиоца да истом суду доставља и копију пресуде које се налазе у његовим службеним списима у које је сам по службеној дужности морао извршити увид. Ово утолико пре што тужени изнете тврдње тужиоца о постојању његове искључиве одговорности утврђене у цитираним пресудама није довео у сумњу, нити је на ту околност предложио извођење било ког релевантног доказа. С тим у вези, формалистички приступ нижестепених судова у пресуђењу спорног односа се потврђује чињеницом да је у првостепеној пресуди изричито констатовано да је тужилац водио спорове за накнаду нематеријалне штете пред истим Основним судом у предметима П1 6605/10 и П1 6679/10 уз констатацију неспорне чињенице да је тужилац повреде по којима захтева накнаду штете и у овом предмету претрпео код туженог. Такво пресуђење је супротно уставном начелу о праву на правично суђење

прописано одредбом члана 32. Устава. Нижестепени судови се нису упустили у суштинску оцену основаности тужбеног захтева, већ су исти одбили као недоказан иако је тужилац у том поступку изричито навео предмете првостепеног суда у коме је утврђена искључива одговорност туженог за штету која му је причињена.

Следом реченог тужилац се позвао на већ донете правноснажне пресуде Основног суда којима се потврђује искључива одговорност туженог за штету коју је претрпео. Тужени те доказе није довео у сумњу. Зато се у таквој чињеничној ситуацији није могла ускратити судска заштита тужиоцу због одсуства доказа који потврђују основаност његовог тужбеног захтева. Напротив, тужилац се позвао на службени спис истог суда у којем је тај суд у сваком тренутку и по службеној дужности могао и морао да изврши увид. Међутим, у одсуству правно релевантног оспоравања истинитости тужиоачеве тврдње од стране туженог, нижестепени судови су морали поклонити веру тужиоачевој тврдњи да је тужени искључиво крив за штету која му је причињена".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 894/2018 од 6.3.2019. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 10.12.2019. године)